

K životnímu jubileu prof. MUDr. Marie Brodanové, DrSc.

Přesto, že neúprosný **chronos** odpočívá nám všem minuty našeho života stejně spravedlivě, u Marie Brodanové jako by to neplatilo. Nechce se mi věřit, že již uplynulo dalších 10 let od sepišování předchozí laudace při příležitosti jejích 70. narozenin. I když přibýlo něco šedin a vrásek, nic se nezměnilo na její vitalitě a elánu. Mohu to dobře posoudit, protože znám paní profesorku více než 50 roků. Měl jsem možnost dobře poznat prof. Brodanovou jak ze společného působení na sousedních klinikách 1. lékařské fakulty UK a VFN v Praze jako vynikající klinickou internistku a odbornici v hepatologii, tak ze společného působení ve výboru České internistické společnosti (ČIS). Ve funkci místopředsedkyně ČIS přispěla významným způsobem k plnění nelehkých cílů, které před naše zdravotnictví a především vnitřní lékařství stavěla nová doba. Její klidná rozvaha spojená s dlouholetou praktickou zkušeností na jedné straně a důslednost na straně druhé umožnila výboru ČIS plnit četné úkoly dané zásadní přestavbou našeho zdravotnictví a překonávat nepříznivé vlivy spojené s pulverizací vnitřního lékařství. Její postoje, vysoká odbornost a vykonaná práce byly podnětem k jejímu opakovanému zvolení

do výboru ČIS a jmenování čestnou členkou této organizace, stejně jako čestnou členkou České lékařské společnosti J. E. Purkyně.

Prof. MUDr. Marie Brodanová, DrSc., celou profesní kariéru působila nejen jako vysoce erudovaná odbornice v oblasti hepatologie, ale také jako široce vzdělaná internistka s bohatou klinickou i ambulantní praxí. Směřoval k tomu celý běh jejího života. Prof. Brodanová se narodila 2. 4. 1933 ve Slapech nad Vltavou. Po získání základního vzdělání absolvovala prestižní Akademické gymnázium v Praze s vyznamenáním v roce 1951. Rovněž tehdejší Fakultu všeobecného lékařství UK v Praze absolvovala s vynikajícím prospěchem a s vyznamenáním promovala v roce 1958. Dobrým základem pro získání obecných internistických znalostí a dovedností byly následující 3 popromoční roky práce na interním oddělení nemocnice v Příbrami. Odtud se asi odvíjí schopnost prof. Brodanové pro širokou syntézu a diferenciální diagnostiku interních chorob. Mladou lékařku to však táhlo také k vědecké práci, a proto přivítala možnost od roku 1961 pracovat jako asistentka prof. Hoeniga ve Výzkumné laboratoři pro patofyziologii krvetvorby a jater při I. interní klinice dnešní 1. lékařské fakulty UK. Tím byla předurčena i její další specializace v oblasti hepatologie. Přesto se však neuzavřela jen do úzké specializace, ale svůj vztah k všeobecnému vnitřnímu lékařství dosvědčila úspěšným složením atestací I. a II. stupně z interny (roky 1961 a 1965). Od roku 1967 pracovala jako odborná asistentka I. interní kliniky dnešní 1. LF UK v Praze s plným pedagogickým úvazkem.

Své tehdejší vědecké poznatky shrnula v roce 1966 do kandidátské dizertace, kterou úspěšně obhájila, a byl jí udělen titul kandidáta lékařských věd.

V roce 1969 byla na studijním pobytu v Londýně v Liver Unit of the Kings' College. Pedagogická i vědecká činnost MUDr. Brodanové na 1. LF UK byla odměněna jmenováním docentkou pro obor vnitřního lékařství (1. 8. 1986).

Doktorskou dizertaci s titulem DrSc. mohla obhájit z politických důvodů až v roce 1990. Brzy nato, v září roku 1992, byla jmenována profesorkou vnitřního lékařství na I. interní klinice 1. LF UK, kde pracovala více než 51 roků, po revoluci v roce 1989 řadu let ve funkci zástupce přednosty. Měla ráda výuku, především přímo u lůžka, vedla semináře, přednášky, zkoušela mediky 3., 5. i 6. ročníku – státnice. Byla členem různých komisí LF, dvě funkční období i členkou akademického senátu. Po zkrácení úvazku na klinice pracovala ve specializované poradně pro choroby jater v zařízení Klin-Med v Praze na Vinohradech. Prof. Brodanová se po celou dobu své odborné kariéry věnuje hepatologii, jak po stránce výzkumné, tak i diagnosticko-léčebné. Významnou měrou přispěla k rozvoji tohoto oboru v České republice a je také v této oblasti uznávána v zahraničí. Dosvědčuje to opakované zvolení do výboru České hepatologické společnosti a prestižní členství v Evropské asociaci pro studium jater (EASL). Výzkumně se prof. Brodanová zaměřila především na oblast komplikací jaterní cirhózy, zvláště se vztahem k portální hypertenzi. Z dalších výzkumných oblastí mi dovoluji alespoň stručně vyjmenovat: úloha mědi a železa při vzniku hepatopatií, odchylky v metabolismu cukrů u cirhotiků a problematika cholestázy a její léčby. Bohaté výsledky své výzkumné práce publikovala ve více než 330 časopiseckých sděleních v domácím i zahraničním písemnictví. Mimo to je autorkou nebo spoluautorkou několika monografií a skript. Za poslední desetiletí do její bibliografie, vedle čá-

sopiseckých článků, přibyla i autorství nebo spoluautorství dalších 8 knižních publikací. Prof. Brodanová se vedle své výzkumné práce věnovala pečlivě i práci klinické. Je široce vzdělanou odbornicí nejen v hepatologii, kde uplatnila své bohaté a dlouhodobé zkušenosti i mimořádné znalosti, ale i v celém širokém vnitřním lékařství a příbuzných oborech. Stala se tak významnou představitelkou tohoto oboru v ČR.

Její pečlivost a systematickosti ji předurčily, aby se úspěšně podílela na redaktorské přípravě skript i velkých monografií, jako např. opakovaně vydávané učebnice Vnitřního lékařství (hlavní pořadatel prof. Klener), kde byla rovněž spoluautorkou několika kapitol.

Mimo kliniku spolupracovala se svým manželem MUDr. Vladimírem Brodanem, CSc., především v době jeho působení jako výzkumného pracovníka

v IKEM. Z této spolupráce vzešly společné příručky o vodním a elektrolytovém hospodářství a Základy parenterální výživy. Po nuceném odchodu z IKEM z politických důvodů v 70. letech minulého století MUDr. Brodan pracoval jako vedoucí metabolické laboratoře při Středisku vrcholového sportu na Strahově. Zemřel náhle v 51 letech v roce 1985. Bolest z jeho náhlého odchodu prof. Brodanová překonávala návaly práce a péčí o rodinu. Je pečlivou a starostlivou matkou (obě její děti pracují jako lékaři) a babičkou 4 vnuků a 1 vnučky.

I po odchodu do zaslouženého důchodu (konec roku 2011) zůstává prof. Brodanová výraznou medicínskou i lidskou osobností, s příkladným přístupem k plnění všech úkolů, schopnou řešit i složité pracovní a organizační situace. Byla vynikající učitelkou studentů medicíny i školenců v rámci

postgraduální výchovy. Byla známá svým hluboce lidským přístupem k nemocným i ke svým spolupracovníkům.

Vážená paní profesorko, milá Marie, dovol mi proto, abych jak svým jménem, tak za výbor České internistické společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně a celou širokou internistickou obec Ti poděkoval za obrovské množství vykonané práce a popřál Ti k Tvému významnému životnímu jubileu pevné zdraví, neutuchající energii, osobní a rodinnou pohodu. Ať Ti osud ještě dlouho dovolí těšit se jak z Tvých blízkých, tak z hezkých chvil na Tvé chalupě v jižních Čechách.

Ad multos annos!

prof. MUDr. Karel Horký, DrSc.

www.vfn.cz

e-mail: Karel.Horký@vfn.cz

Doručeno do redakce: 14. 2. 2013